

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2,40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47—82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Răsunetul ofensivei engleze

— De ce au început englezii acum ofensiva lor generală. — 2 milioane soldați ai Ententei iau parte la ofensivă. — La Paris s'a auzit bubuitul uriașei artilerii engleze. — Ce crede presa engleză. — Impresia în România. —

Geneva, 4 Iulie. — La marea ofensivă anglo-franceză iau parte două milioane oameni din partea Ententei. Ofensiva aceasta era plănuțită pentru luna Septembrie, dar a fost întreprinsă acum, de carece encervarea și nerăbdarea din Paris nu mai putea fi reținută.

Cu neliniște și înfrigurare se așteaptă la Paris veștile despre decursul ofensivei. Dar telegramele scurte ce nu anunță nici o mare biruință — provoacă desamăgire. Lumea din Paris își dă seamă că soarta Franței atârână de rezultatul acestei ofensive.

Artileria engleză este foarte mult laudată. Efectul ei ar fi nimicitor. În deosebi tunurile de mare calibru funcționează serupulos de exact. Infanteria engleză însă nu stă la același nivel superior ca artileria engleză — așa că succesele artileriei nu sînt apoi explozate cum se cuvine de infanterie. Trupele engleze nu pot rezista focului mitraliezilor germane, cari fac mari goluri în rindurile engleze.

Presa Ententei liniștește publicul, cu observarea, că succese repezi nu se pot obține acum. Luptele de acum sînt numai o introducere — căci ofensiva va fi de lungă durată.

Lugano, 4 Iulie. — Corespondențul din Paris al ziarului italian »Secolo« a trimis un raport foarte interesant despre ofensiva anglo-franceză. El comunică următoarele:

Tunurile bubuie de Ipern până la Somme. La Passy și în alte suburbii ale Parisului se poate auzi bubuitul îndepărtat al tunurilor. Loquitorii din Amiens ameții de bubuitul tunurilor au eșit seara din oraș privind spre cerul în flăcări. Parisul însuși e neliniștit, voiește să știe totul, dar zărele cu versiunile lor neprecise nu liniștesc lumea.

Frontul englez, în linie dreptă este aproximativ de o sută de km., dar dacă socotim și toate cotiturile e de o sută patruzeci km. Armata germană constă din corpul al patrulea, al 6-lea și al doilea. Comandantul corpului 4 de armată e principele de Württemberg, cartierul său general e Roulers, comandantul corpului al 6-lea de armată e moștenitorul de tron al Baveriei, cartierul său general e în Lille, comandantul corpului al doilea de armată e Břlow, cartierul său general e St. Quentin. Armata engleză e foarte

mare, e foarte bine instruită și sunt reprezentate în ea toate provinciile mării Britanii. Artileria e cea mai bună, e aprovizionată din belsug cu munițiuni, și ajunge pe mai multe luni, afară de depozitele în rezervă.

Dintre generali englezi e cunoscut numai numele generalului Haig. Dintre generali francezi cunoaștem următorii: Foch care a colaborat cu englezii, Petain, care e comandantul armatei de la Verdun, Gouraud comandantul armatei din Fayolle, care a fost mai de mult comandantul corpului al 70-lea de armată.

Zărele franceze privesc cu mari speranțe la rezultatul acestei ofensive.

Rotterdam, 4 Iulie. — Zărele engleze scriu cu mare rezervă despre succesul ofensivei. Ziarul »Westminster Gazette« scrie, că ofensiva aceasta se deosebește mult de ofensiva din anul trecut de la Nieuwchappel, și de operațiile de ofensivă locale de la Loos și Champagne. Nu se poate aștepta imediat un succes decisiv, trebuie să ne pregătim la o luptă mai îndelungată prin care vom să câștigăm nu numai teren, ci să dăm și o mână de ajutor francezilor pentru înfrângerea dușmanului. Câștigarea de teren e chestie secundară dacă reușim să ne menținem inițiativa și conducerea ofensivei.

»Pall Mall« scrie: Noi urmăm acum politica sistematică de suprimare. Noua politică probabil că nu va provoca schimbări repezi, dramatice, dar contăm la avantajii durabile, prin sleirea inamicului și prin afirmarea superiorității noastre în munițiuni și materii explosive, cu ajutorul cărora vom înainta pas cu pas.

București, 4 Iulie. — Eri au sosit aici primele telegrame despre începutul ofensivei engleze. Zărele favorabile Ententei exagerează foarte mult micile succese ale englezilor. Presa guvernamentală apreciază cu mult calm evenimentele de pe frontul apusan. În general, în România se urmărește cu mai mare interes ofensiva rusească, care atinge mai mult interesele României. Părerea generală e că am intrat în faza decisivă a războiului, și că Ententa a început pretutindeni ofensiva, făcând sforțările cele mai mari pentru a-și asigura victoria.

DIN ROMÂNIA

In ce constă acordul Marghiloman-Brătianu

Citim în »Adevărul«:

D. N. Secoleanu, mare proprietar agrar, a declarat eri, față fiind mai multe persoane, că el este informat că atitudinea d-lui Marghiloman se datorește unei înțelegeri stabilită de la începutul războiului cu d. Ionel Brătianu.

La întrebarea ce s'a pus d-lui Secoleanu în ce sens s'a stabilit această înțelegere d-sa a răspuns:

— Bine înțeles ca să mergem cu nemții.

Redeschiderea parțială a graniței bulgare

Autoritățile bulgare au anunțat pe consulul și agentul român din Rusciuk că guvernul bulgar a admis deschiderea numai prin punctele Șistov și Lompalanca, atât pentru călători, cât și pentru mărfuri.

Agenția română a anunțat despre această direcția navigației fluviale spre a lua măsuri pentru facerea curselor între aceste puncte și porturile românești.

La Rusciuk granița continuă a fi închisă, vapoarele românești de la Giurgiu nu fac nici o cursă, pe când cele austriace fac curse zilnic.

Cum gândesc și vorbesc muncitorii socialiști români despre politica internă și externă a României

Vărsările de sânge din Galați au provocat o explozie de indignare în păturile muncitorești din România. Greva generală s'a proclamat ca semn de protestare la București, Galați, Brăila, Ploiești. La București partidul social-democrat a ținut o mare întrunire în sala Dacia, la care au luat parte mii de muncitori.

Unul din conducătorii partidului socialist, d. I. C. Frimu, deschizând întrunirea a declarat următoarele:

Ați luat cunoștință de cele întâmplate la Galați. Muncitorimea de acolo, voind să fină o întrunire spre a protesta împotriva scumpirii traiului și contra agitațiilor războinice, a fost împiedicată, luându-i-se un drept garantat de Constituția. Voind să protesteze împotriva acestei încălcări de drept, muncitorii au hotărât declararea grevei generale.

În această împrejurare, s'a săvârșit o crimă. Fără să se respecte prevederile legale, fără să se facă somațiunile prevăzute, s'au tras focuri

Și francezii zic ca la finele lui 1916 se va isprăvi războiul

Zürich, 4 Iulie. — »Schweizerische Telegraphen Information« primește următoarea telegramă din Paris:

Generalul francez Baselli într-o serie de arti-

cole vorbind despre perspectivele și sfârșitul războiului — observă că până și pesimiștii în Franța, cred că războiul se va isprăvi în finele lui 1916 sau cel mai târziu la începutul anului 1917.

în mulțimea muncitorilor. Au rămas în stradă 10 morți și o sumedenie de răniți. Cadavrele au rămas două ceasuri în drum, fără să fie ridicate de autorități și fără să se îngăduie rudelor să vină să le ia, sau să le dea ajutorul necesar.

Impotriva criminalei fapte săvârșite de partidul dela guvern, ne-am adunat aci să protestăm, proclamând pentru azi greva generală.

Greva noastră e cu atât mai reușită cu cât autoritățile au luat cele mai severe măsuri spre a împiedica pe lucrători de a participa la manifestația noastră. Muncitorii și muncitoarele au fost oprți în fabrici chiar de astă-noapte. Armata a împânzit toate cartierele industriale.

Cu toate acestea, participarea voastră aci, în număr așa de mare, e o dovadă de forță pe care o reprezentăm.

Crima din Galați a făcut ca într-o mișcare spontană să se ridice muncitorimea din toate părți.

Noi nu ne mulțumim cu ceea ce a făcut guvernul până acum, pentru repararea acestei crime. După ce s'a infometat populația prin contrabande, acum tot noi, cari suferim, suntem impușcați și loviți fără milă. Adevărații vinovați sunt membrii guvernului și agitatorii războinici.

La Galați au fost destituiți câțiva din vinovați. S'a făcut însă prea puțin. Sunt încă mulți vinovați, cari au rămas nepedepsiți. S'a dovedit că, afară de locotenentul Eliat, cei cari au tras cu arma au fost nu soldații, ci comisarul și sub-comisarul.

Gazetele guvernului ne fac morală, arătându-ne că vremurile sunt grele. Noi cerem însă dreptate, cerem ca vinovații toți să fie pedepsiți.

Gazul pare răspândit, în aceste momente, pe toate străzile. În loc să fie prudent, guvernul vine chiar el și aruncă chibritul aprins, menit să producă începutul marelui incendiu.

Vom lupta din răzputeri spre a ni se face dreptate și spre a răzbuna cadavrele celor căzuți în luptă. Nu vom recurge nici la bombe, nici la cuțite sau la bâte. Vom lupta cu o armă modernă, pe care solidaritatea d-voastră de aci arată că o cunoașteți. Vom cere luarea de măsuri pentru estinerea traiului, încetarea agitațiilor războinice și reforme generale menite să asigure populației mijloacele necesare vieții.

D. Ilescu-Severin: Marele număr în care v-ați adunat aci e cea mai sigură garanție că mișcarea întreprinsă va avea negreșit succes.

Am venit dela Severin, nu ca să vă salut, cum e uzul, nici ca să plâng împreună cu dv.: am fost trimis de sindicalistii din Oltenia, pentru că, de va fi nevoie, să mor împreună cu dv.

S'a pus forța armată să străpungă piepturile acelora cari veniseră să ceară pâine.

În drumul pe care am pornit vom merge până la capăt, de ar fi să lăsăm în urmă-ne oricâți morți. Pentru cauza pe care o reprezentăm, 10 morți sunt prea puțini, nespuse de puțini.

Pornim să ducem până la capăt războiul nostru suntem împotriva războiului lor, pregătit de agitatori, pentru că pe ei îi mână interese personale, pe când pe noi ne mână interesul populației întregi.

Impotriva acelora cari au pricinuit nenorocirea atâtor femei și copii la Galați cerem să se ia măsurile cele mai aspre. Nu permutarea lor, ci degradarea și închiderea lor.

D-ra Ecaterina Arbure: Ne-am adunat aci spre a plînge pe tovarășii noștri uciși de oamenii guvernului. Crima din Galați e o crimă săvârșită împotriva poporului, care totdeauna a fost lovit de guvernanți.

Ucișii din Galați au fost înmormântați noaptea între șiruri de soldați, iar rudele celor morți au fost împiedicate de a plînge pe cei de cari se despărteau. Numele acestor prime victime ale clasei muncitoare din România vor fi înscrise pe o placă de marmoră, care va sta de apăruri în localul partidului social-democrat, spre amintirea celor dintâi victime ale luptelor noastre pentru dreptate și pentru binele poporului muncitor. Din singele muncitorilor căzuți va răsar răzbunarea noastră, care e răspândirea socialismului, premergătoare revoluției sociale.

Incheiându-se seria cuvintărilor, a fost aclamată o moțiune prin care:

Sunt infierați »asasinii muncitorilor flămânzi cari cereau pâine și dreptate«.

Se cere liberarea imediată a celor arestați

și pedepsirea exemplară a ucigașilor vinovați, a prefectului de Covurlui, a primului procuror, a procurorului general, a primarului și ajutorului de primar și arestarea imediată și darea în judecată, pentru crimă, a sublocotenentului Eliat.

Se cere guvernului să înceteze cu politica de duplicitate, care aduce sărăcirea și infometarea țării și care o va arunca în război.

Se declară că muncitorii nu vor înceta lupta până când dreptate nu se va face, până când toți criminalii nu-și vor lua pedeapsă, până când politica de inflămânzire nu va înceta, și până când guvernul nu va declara în fața lumii întregi că și el dorește o neutralitate cinstită.

Se declară că muncitorii nu vor înceta lupta până când dreptate nu se va face, până când toți criminalii nu-și vor lua pedeapsă, până când politica de inflămânzire nu va înceta, și până când guvernul nu va declara în fața lumii întregi că și el dorește o neutralitate cinstită.

MERSUL RĂZBOIULUI

În toiul celei mai mari bătălii din apus

Armata lui Linsingen continuă ofensiva spre Luck. — Comunicatul rus vorbește de 217.000 prizonieri. — Situația în Grecia. — Cum au pregătit Englezii marea lor ofensivă.

De pe frontul rusesc, comunicatele de la 3 Iulie anunță:

În Bucovina nu s'a întâmplat nimic important. Luptele dela Colomea au câștigat în intensitate. Un puternic atac dușman la apus de acest oraș a fost oprit printr-un contra-atac. La sud-est de Tlumacz, unde stau în luptă trupe austro-ungare și germane, — s'a prăbușit un atac al cavaleriei rusești pe o întindere de front de 1 klm. și jumătate, în focul nostru de artilerie și infanterie. În regiunea la sud de Luck atacul aliaților a câștigat din nou teren. La vest și la nord-vest de Luck au fost respinse atacuri rusești. Tot așa au eșuat atacurile cavaleriei dușmane în regiunea Zloczecka. La nord-est de Baranocivi, trupe germane și austro-ungare au respins puternice atacuri rusești precedate de un violent foc de artilerie. Luptele nu s'au terminat încă.

HOFER, mareșal locot,

Torpiloare rusești și vaporul de război Slava au bombardat fără succes coasta din Kurlanda, la răsărit de Raggasen. Ele au fost prinse și atacate cu succes de bateriile noastre de coastă și de escadrela de aeroplane. — Slava a fost nimerită.

În multe locuri ale armatei Hindenburg, — dușmanul a mărit focul de artilerie și a întreprins numeroase atacuri, cari numai la Minki, la nord de Smorgon, au dus la lupte în liniile noastre, de unde dușmanul a fost respins îndată, având mari pierderi singeroase și am făcut 243 prizonieri.

La armata mareșalului prinț Leopold al Bavariei, rușii au pornit la atac după o pregătire artileristică de câteva ore, la nord-est și răsărit de Gorodiszce, precum și de ambele părți de linia ferată Baronovici-Snov contra detașamentelor rusești cari au pătruns la nord-est de Gorodiszce — contra atacurile noastre progresează. În general, dușmanul a fost silit să se întoarcă, lăsând mulți morți și răniți.

La armata generalului Linsingen puternice contra-atacuri rusești la nord și sud-vest de Luck n'au putut opri înaintarea noastră. Mari atacuri ale cavaleriei rusești s'au prăbușit. Numărul prizonierilor ruși s'a mai urcat cu 1800 soldați.

Șeful Statului major.

— Comunicatele rusești dela 30 Iunie și 1 Iulie anunță:

La nord-vest de Câmpulung trupele austro-ungare încearcă cu forțe puter-

nice o contraofensivă. Trupele generalului rus Leșitzky trebuie să continue atacurile în condițiuni extraordinar de grele, mai ales că ploile torențiale au distrus aproape toate drumurile. Dar am respins la nord-vest de Câmpulung pe dușman și am eucerit câteva poziții întărite. Acolo, armata lui Leșitzky a făcut în zilele de 28 și 29 Iunie prizonieri 300 ofițeri și 14,577 soldați, a capturat 4 tunuri și 30 mitralieze. Numărul total al prizonierilor dela 4 Iunie până la 30 Iunie se ridică la 217 mii. Dușmanul continuă atacurile lui înverșunate între Styr și Stoccho, și la Lipa cu artilerie grea. L'am respins cu grele pierderi și am prins acolo 9 ofițeri și 419 soldați.

Din Balcan au sosit următoarele știri pe ziua de 3 Iulie:

— Până la 16 Iulie demobilizarea armatei grecești va fi terminată.

Nouile alegeri parlamentare vor avea loc în cursul lunii Septembrie.

— Și în Macedonia grecească demobilizarea e în curs, trupele au fost imbarcate pe vapoare grecești, și transportate în Grecia.

— În multe orașe din Grecia continuă mișcările și demonstrațiile rezerviștilor concediați contra partidului lui Venizelos.

— Vre-o 20 de ofițeri greci au pătruns în redacția noului ziar venizelist »Risopastis«, și au aplicat mai multe lovituri de săbii directorului acestui ziar, pentru articolele injurioase contra regelui. Redact. Levandis al ziarului venizelist din Salonic »Mackedonia«, care se afla atunci în aceeași redacție, a fost palmuit de ofițeri. Portretul lui Venizelos a fost tăiat de săbii, iar mobilierul distrus.

— Legătura telefonică între Atena și Constantinopol este de 4 zile întreruptă.

— La Atena s'a constituit o nouă ligă militară de către generalul Matiza, contra lui Venizelos.

LUPTILE DIN APUS

Cum se desfășură ofensiva anglo-franceză. — Eroismul germanilor. — Noul lupie la fortul Thiaumont. — Comunicatul francez vorbește de 6000 prizonieri germani.

Comunicatul german dela 3 Iulie, anunță următoarele de pe frontul franco-belgian:

Continuarea atacurilor anglo-franceze de ambele părți de râul Somme n'a obținut în general avantajii la nord de acest râu. Dușmanul a suferit aci pierderi sângeroase ext. aordinar de mari. La sud de râul Somme, în cursul nopții, ne-am retras divizia în a doua linie de apărare. Acțiunea de luptă pe fronturile neatacate a rămas aceeași.

La apus de râul Meuse, încercările francezilor de a ne smulge tranșeele ce le-am cucerit pe înălțimea 304, au dus la lupte de infanterie mai mici. La răsărit de Meuse, dușmanul se istovește în atacuri zadarnice contra fortului Thiaumont și înălțimei Froide Terre. Într'un atac din acestea, dușmanul a pătruns în tranșeele prime pe o întindere de 600 metri, la sud-vest de fort, a fost însă îndată respins. La sud-est de fortul Vaux am cucerit azi noaptea înălțimea bateriei dela Damloup, făcând 100 prizonieri și capturând mai multe mitraliere. Detașamente franceze cari au pornit la atac contra pozițiilor germane din pădurea Pretre, la nord-vest de Pont a Mousson, au fost respinse fără greutate.

În luptele aeriene, am doborât eri 6 aeroplane dușmane, 2 baloane captivate, iar tunurile au doborât 2 biplane franceze.

Șeful Statului major.

— Ziarul »Daily Chronicle« scrie că în Londra domnește mare înfrigurare în urma ofensivei engieze. Este vorba de un atac general pregătit de vreme îndelungată. Pregătirea artileristică era de o vehemență unică în acest război.

— Ziarele parisiene recunosc că Germanii cu greu, numai pas cu pas pot fi dați îndărăt, că adevăratele linii de apărare germane, începe de abea la 2-3 klm. îndărăt.

— Comunicatul francez arată că în tot cursul nopții de 1 Iulie lupta a continuat înverșunată la nord de riul Somme. Anglo-francezii au făcut până acum 6000 prizonieri germani, printre cari 150 ofițeri. În multe locuri anglo-francezii au ocupat a doua linie germană, cucerind satele Frise și pădurea Mercancourt.

— »Berliner Lokalanzeiger«, anunță că șapte zile și șapte nopți a durat focul artileriei engleze, din toate tunurile, dela cel de câmp până la cele lungi de marină, aruncând totodată valuri de gaze înăbușitoare, proiectile cu lichide otrăvitoare. Regiunea între Ypern și Roy era un singur iad de foc. Când și când tunurile tăceau pentru a lăsa patrulele de recunoaștere să sondeze dacă e momentul să se pornească la spargerea frontului german.

Primele tranșee germane sub grindina de fer au fost distruse, făcute una cu pământul și a trebuit să le părăsim ca să nu avem pierderi prea mari.

Nici odată în acest război nu s'au îngrămădit atâtea mijloace și material pentru a se sparge un front. Forțele Angliei, Franței și Belgiei cu material de război adunat din toată lumea au fost folosite aci. Și totuși succesele engleze-franceze din prima zi sînt neînsemnate în raport cu eforturile făcute.

RĂZBOIUL CU ITALIA

Atacuri italiene respinse. — O patrule austro-ungară de 6 oameni prinde 266 italieni. — Ce spune comunicatul italian. — Dela mijlocul lui Maiu am făcut 50.000 prizonieri. — Inchiderea Camerei italiene.

Comunicatul italian dela 2 Iunie anunță: Intre Ets și valea Terragnola, au fost pe ziua de eri vii acțiuni de artilerie. Cu tot focul violent de artilerie austro-ungară din trecătoarea Borgo, Munte Maggio și Monte Toraro, noi am înaintat mereu pe întregul front dela Posina. Pe aripa stângă, trupele noastre înfrângând rezistența înverșunată a dușmanului, au urcat culmea muntelui Majo. Artileria noastră grea a pricinuit un greu foc stației ferate Borgo Carintia (Görz). La Monfalcone am avansat liniile noastre.

Höfer, mareșal-locot.

Comunicatul lui Höfer dela 3 Iunie anunță:

Acțiunea vie a tînurilor și asvârli-toarelor de mine dușmane contra platonului Doberdo, în deosebi contra sectorului la sud de Monte dei Sei Bussi continuă încă. În unele locuri s'au încins îndărătnice lupte cu granate de mână. În regiunea Marmolata și pe frontul nostru între Brenta și Ets, am respins iară mai multe atacuri ale dușmanului. În regiunea muntelui Interreto, locotenentul Kaiser cu o patrule de 6 soldați din regimentul de infanterie nr. 26 s'a întors dela o întreprindere reușită contra mitraliezilor dușmane, cu 266 italieni, printre cari 4 ofițeri, ca prizonieri. În alte locuri am prins eri 14 ofițeri și 336 soldați.

Höfer, mareșal-locot.

Dela cartierul de presă austro-ungar se anunță oficios: Un ziar italian a afirmat că s'a dat ordin trupelor austro-ungare din armata arhiducelui Eugeniu, ca să nu mai facă prizonieri italieni — ci să-i impuște pe toți. Fața de aceste afirmări mincinoase, e de constatat, că până acum, numai dela mijlocul lui Maiu, am făcut aproape 50.000 prizonieri italieni. Tendința acestor afirmații italiene e numai de a ridica moralul trupelor italiene, cari în ultimul timp s'au predat prea iute.

— Camera italiană, după votarea bugetului s'a închis. Președintele Camerei Marcora, e ținut un discurs, arătând că Italia nu voiește să doboare la pământ pe nimeni, ci voiește să dobândească granițe drepte.

Știrile zilei

AJUNȘII
(fabulă)

— Bună ziua, melculeț!
Zise cioara cu dispreț
Unui mele ce, cocoțat,
Pe un arbore înalt
Sta lipit de-o frunzișoară
Și cu coarnele afară.
»Rogu-te, spune-mi și mie.
»Prin ce mare măestrie
»Te-ai urcat atât de sus?
»Tu ce până eri, frățioare
»Tot călcat erai 'n picioare
»Astăzi unde ai ajuns!»

Dar zâmbind cu ironie
De a cioarei nerozie
Mielcū-acest răspuns a dat:
— Ca mulți oameni ce în lume
Au ajuns a-și face nume:
M'am țărât și m'am urcat.

NECULAIE ORAȘANU

Un consiliu de miniștri comun,

s'a ținut eri la Viena, la ministerul de externe, sub președinția baronului Burian. Au luat parte miniștrii președinți austriac și cel ungar, ministrul de război, ambii miniștrii de finanțe și de comerț. Obiectul desbaterilor au fost probleme economice de comun interes pentru Austria și Ungaria în legătură cu război. După conferința miniștrii ungari au plecat la Budapesta.

Din Camera ungară

Azi, Marți, 4 Iulie au început desbaterile memorice în Camera ungară. La ordinea zilei e legea prin care se acordă un supliment de salar din cauza scumpetei funcționarilor de stat. Acest supliment care anul trecut a fost în bugetul statului fixat la 96 milioane, s'a ridicat acum la 140 milioane. Ministrul de finanțe Teleszki arată că în legea ce a prezentat-o prevedea o urcare de salar cu 35 la sută pentru acei funcționari cari primeau 3200 cor., — de 30 la sută pentru salariile ce trec de 6000 cor. și 20 la sută pentru salariile ce trec de 7200 cor. pe an. Micii funcționari și servitorii vor primi o urcare de 50 la sută — ceea ce înseamnă un plus de 140 milioane la bugetul statului. Mai mult nu poate face guvernul în actualele împrejurări.

Deputatul Teodor Batthyány se bucură că acest proiect de lege găsește aprobarea tuturor partidelor. Dar nu numai funcționarii statului ci și cei particulari, suferă de pe urma războiului, trăind din salarii fixe. Guvernul trebuie să exercite prețutindeni o presiune pentru a sili întreprinderile private să urce și acestea în acelaș fel salariile funcționarilor lor.

Profesorii maghiari contra reformelor în liceile ungare

O deputațiune de profesori dela școalele secundare din Budapesta, s'a prezentat eri la ministrul cultelor dr. Bela Jankovich, prezentându-i un memoriu, în care cere amânarea reformelor școalelor secundare, până după război. Ministrul a răspuns, regretând că nu poate împlini această cerere, căci reformele în chestiune, de zeci de ani așteaptă realizarea lor, și e cum trebuie de pus odată capăt amânărilor fără de sfârșit.

Un nou ziar românesc la Caransebeș

Din Caransebeș ni se scrie: In cursul lunii Iulie va apare aci un ziar de 3 ori la săptămână, sub titlul »Viitorul«. Noul organ nu va face politică, — dar va fi un ziar închinat intereselor românești. Proprietarul și editorul »Viitorului« este d. Const. Savu, fostul redactor responsabil al ziarului »Românul« din Arad.

Dat fiindcă acest ziar va apare la Caransebeș unde e reședința P. S. Sale Episcopul dr. Miron Cristea și un centru românesc important de cultură — avem credință — că noul confrate va putea fi o iconă a vieții românești sociale și culturale din acea parte a Bănătuului.

Dispar fetele din Budapesta

La poliția din Budapesta au sosit o mulțime de plângeri din partea părinților cari anunță dispariția fetelor lor. Așa au dispărut: fata Paula Maier de 14 ani, Carolina Baniard de 21 ani, Maria Moser de 18 ani cu prietena ei Gizela Andrei și Margareta Endres de 18 ani.

Pagini Literare Nr. 8,

apărut săptămâna aceasta la Arad, cuprinde următorul sumar interesant: 1. Idei despre cultura de Verax. 2. Pastel de Mihail Gașpar. 3. Sfirșitul, note din război, de Liviu Marian. 4. Poezii de Pablo Carda, Vasile Stoicane, 5. Prizonierii de Tomița Ciprian. 6. De profundis — poemă de O. Hulea. 7. Domnul Moldovănuș, amintiri de Horia Petra Petrescu. 8. Gh. Coșbuc în Academia Română de Petrovics. 9. Dr. Ion Lupuș de dr. I. Mateiu. 10. Notițe etimologice de dr. N. Drăganu. 11. Știința popularizată de V. Stanciu. — Cronică Astronomică de Gav. Todica. — Numeroase ilustrații și icoane din război, originale.

Cum se prezintă recolta în România

Din București se anunță semioficios că de opt zile a început în Muntenia și Oltenia secerișul grâului, și grație timpului favorabil, progresa mereu, așa că n unele județe secerișul va fi și terminat pe la mijlocul săptămânii viitoare. Recolta e satisfăcătoare și e mai bună ca anul trecut, calitativ și cantitativ. Rugina a pricinuit numai stricăciuni neînsemnate.

Ca soldații ruși să nu bea

»Universul« află dela granița Bucovinei, că la nord de Hadikfalva și Hliboka — rușii au capturat câteva vagoane cu spirt și vin. Din ordin superior, butoaiile au fost deschise și conținutul vărsat ca soldații ruși să nu poată bea vin și rachiu.

Industria războiului

Că războiul actual cere mai întâi o extraordinară pregătire științifică și industrială în vederea posedării unui armament al cărui model l'au dat germanii, e un adevăr acum în afara de ori ce îndoială.

Abia acum însă începe să ni se dea date mai precise asupra pregătirii industriale a deosebitelor State beligerante.

Ele invederează într-un chip convingător chiar pentru cei mai îndărătnici politicieni cu pană să romantică, extinderea colosală a războiului industrial, și pot alcătui un subiect important de meditație pentru toți conducătorii de State.

Datele asupra progresului armamentului francez ni le oferă cunoscutul sociolog și profesor la Sorbona Emil Durkheim, într-o publicație periodică ce apare la Paris sub direcția lui Ernest Lavisse, din Academia franceză.

Insemnând cu 100 producția zilnică pentru război la începutul campaniei, Durkheim alcătuiește următorul tablou pentru a arăta proporțiile în care această producție a crescut de atunci:

Producția zilnică de	In Aug. 1914	In Mai 1915	In Dec. 1916
Mitraliere	100	2300	6500
Puști	100	3100	17900
Tunuri 75 mm	100	1100	1910
Explosibile	100	700	1770
Obuze de 75	100	1400	2900
Obuze calibr. super	100	850	3500
Tunuri grele	100	—	2300

Precum se vede din acest tablou producția de mitraliere a crescut de 63 ori, cea de puști de 179 ori; de tunuri de 75, de 19 ori, de explozibile de 17; de obuze mici de 29 ori și de obuze mari de 35 ori, cea de tunuri grele de 23 ori.

Acest tablou arată nu numai efortul făcut de francezi pentru a satisface cerințele campaniei actuale, dar și încă în general măsura pregătirii industriale de care e nevoie acum pentru a putea spera, pe temelii acceptabile, victoria.

Și încă sociologul Durkheim se crede dator să adauge că datele publicate de el nu sunt înfățișarea punctului maximal al producției industriale militare franceze.

In acelaș timp ni se spune că pregătirea în vederea marii ofensive nu e încă deplină.

Iată ce e semnificativ.

Scopul înțelegerii comerciale româno-austro-ungare

— Ce se va putea aduce din România în Ungaria și Austria.
— Ce vom exporta în România. —

Ziarul »Neue Freie Presse« într-un articol asupra înțelegerii comerciale româno-austro-ungare, spune între altele:

Guvernaul austro-ungar și cel român au stabilit în cursul ultimului an o serie de importante acorduri economice. In primul rând s'a stabilit o înțelegere asupra furnizării cerealelor românești. După lungi tratative s'a semnat în Decembrie 1915 un contract pentru furnizarea de grâne. Prin acel contract comisiunea centrală de export din București s'a obligat să furnizeze Germaniei și Austro-Ungariei 50.000 vagoane de grâu, porumb, orz și ovăz. In acelaș timp Puterile Centrale și-au rezervat dreptul de opțiune asupra altor 100.000 vagoane. Câteva luni mai târziu, în Martie 1916, această opțiune a fost valorificată printr-un al doilea contract încheiat între comisiunea centrală română de export și societ. de cumpărare ale Puterilor Centrale. După aceasta a intrat în vigoare o înțelegere între Germania și România, prin care cele două părți își asigură înlesniri în exportul și tranzitul reciproc. In Mai 1916 a fost semnat un acord analog între România și Austro-Ungaria. Ca aceste acorduri să-și îndeplinească menirea lor trebuiau completate prin crearea de organizațiuni cari să ia măsurile necesare pentru înlesnirea exportului.

Aceasta s'a întâmplat acum, Austro-Ungaria și România declarându-se gata să creeze organizațiuni cari să centralizeze, și să dezvolte schimbul reciproc de mărfuri, bineînțeles fără a trebuințele interne ale celor două țări să sufere din această cauză. Pentru acest scop se înființează la Viena, Budapesta și București, de guvernele Austro-Ungariei și României, birouri centrale de export și import. Cine va voi în viitor să exporte ceva în România va fi obligat să recurgă la aceste birouri, căci numai printr-o astfel de centralizare se pot expedia trenuri întregi în România. Din cauza lipsei de centralizare de până acum în relațiile comerciale cu România expediția la timp a mărfurilor suferă și era chiar imposibilă câteodată. Exportatorii au avut de luptat cu mari dificultăți, — fiindcă trebuiau să ceară fiecare în parte vagoane și se produceau întârzieri în formarea trenurilor.

Birourile centrale vor înființa filiale pentru a-

dunarea mărfurilor, ceea ce e de mare însemnătate pentru comerțul în mic care fusese aproape cu totul paralizat până acum. Pe lângă mijlocul transportului, aceste birouri vor procura permisiunile de export pentru acele mărfuri al căror export e limitat, ca și permisul de import cerut de guvernul român. Guvernul român va crea deci la Viena și Budapesta un serviciu care să acorde permisiunile de import necesare.

Menirea acestor birouri este crearea condițiilor necesare pentru un schimb de mărfuri, permanent și nestingherit. Toemai pentru acest scop centralizarea se impunea. Itinerariul transporturilor va fi stabilit după trebuință. Deocamdată nu va fi nevoie nici de un tren pe zi. Pentru transporturi mai mari se va întrebuița calea Dunărei, ceea ce ar fi cu atât mai practic cu cât multe șleberi de grâne se întorc, după descărcare, goale în România.

Birourile noastre din Viena și Budapesta se vor interesa, firește, în primul rând de exportul mărfurilor austriece și ungare în România. Biroul din București va avea grija exportului produselor românești, exceptând acela pentru cari există de pe acum organizații mari, cum e de pildă cazul cu cerealele. Biroul nostru din București va avea să stabilească de cari mărfuri austro-ungare se simte nevoie în România și să comunice aceasta la Viena și la Budapesta, unde aceste știri vor fi valorificate.

La Viena și Budapesta se va studia lista articolelor pe cari biroul român le va declara disponibile, cumpărându-se cele trebuincioase la București.

Din România se va putea procura pe lângă articole pe cari le cumpără Centrala noastră de grâne și nutrețuri, diferite fructe, grâsimi, ouă, legume, semințe oleag. noase, păsări, piei, pește sărat, vin, uleiuri minerale și derivatele lor, precum și acele articole cari pot fi transportate prin România. Principalele articole de export din Austro-Ungaria în România au fost: lemn moale, mărfuri de bumbac imprimate, țesături colorate de bumbac, cartele, broșuri, stoffe mătăsuri, articole, de confecțiune, rochii și albituri fine de damă, pielării, diferite produse din industria lemnului, numeroase articole de fier și alte metale, mașini, articole electro-tehnice, produse chimice, sticlării și porcelanuri.

România importa înainte de război anual de 157 milioane articole metalurgice și produse miniere, de 65 milioane mașini, de 104 milioane materii prime textile vegetabile, de 54 milioane lână și de 32 milioane articole de confecțiune, exporta în schimb de 500 milioane grâne și lână și de 66 milioane petrol.

Editor și redactor responsabil: D. Birăntiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Se caută un tânăr pentru administrație

care să se priceapă și la contabilitate.

Oferitele să se adreseze la: Administrația Foli Poporului Român, Budapesta VII., Ilka-utca 36.